

Match Usta'nın rejisörü
(Tunc Yalman)

Supici Match usta
(Rauf Ulukut)

Match'in Zani'si
(Fethiye Sezer)

Match'in Sarey'i
(Oral Yonci)

Match'in Cino'su
(Ayşe Gül Devrim)

Match'in Bornok'u
(Atacan Arseven)

BİRAZ GELİR MİSİNİZ?

Aziz Nesin'in «Biraz Gelir misiniz?» adlı oyunu İstanbul Şehir Tiyatrosu Fatih bölümünde oynanmaya başlamıştır. Oyunun rejisörü Tunc Yalman, dekorusu Duygu Sağıroğlu'dur, müziğini Mehmet Abut yapmıştır. Değerli sanatçı Bedri Koraman'ın fırçasından, oyunda rol alanlardan bir kısmının portrelerini görüyorsunuz.

BİRAZ GELİR MİSİNİZ?

Vatman Pinay
(Süleyman Çevik)

Soru — Kadının radyoda ve karşısında şarkı söylemesi caiz midir?
Cevap — (Gizli olarak verilmiştir).
Soru — Tavşan ve güvercin gibi hayvanları evde beslemek caiz midir?
Cevap — Evet, yalnız güvercini ucurtmamak şartıyla.
Soru — Hanımı kocasıyla yataktaki çıplak yatabilir mi?
Cevap — Evet, caizse de, yukarı kısmını ince de olsa bir şeyle kapatmak yerinde olur, hayvanlara benzemek için.

Caiz mi, Caiz Değil mi?

Aşağıda okuyacağınız yazıyı, okurları güldürmek için bir mizah yazısı olarak uydurduğumuzu sanmayınız. Okuyunca da ne denli gerçek olduğunu, bu türlü soru ve cevapların uydurulmayacağını anlayacaksınız.

Yurttaşlar din konusunda öğrenmek istediklerini Müftülüklere sorar ve cevaplarını alırlar. Sunduğumuz bu yazıda, son bir yıl içinde Ankara Müftülüğüne yurttaşların sordukları soruları ve aldıkları cevapları bulacaksınız. Ankara Müftülüğü, bu sorulardan kimisine cevap vermekte zorluk duyunca Diyanet İşleri Genel Müdürlüğüne başvurmuş ve aldığı cevabı yurttışa iletmıştır. Bu açıklamadan sonra, soru ve cevapları, hiç değiştirmeden, olduğu gibi sunuyoruz:

Soru — «Şu işi şöyle yaparsan Allahın kulu olmayayım» diye söyledikten sonra o işi yaparsan ne olur?
Cevap — Her ne kadar bu yemin değilde de durumu müsait olanlar on fakiri doyurmak veya sırtlarını donatmak ya da üç gün oruç tutmak gerekir.
Soru — Belediyede kıyılan nikâh kâfi mi?
Cevap — Kâfidir. İkinci bir nikâha lüzum yok.
Soru — Düğün salonunda düğün yapmak caiz mi?
Cevap — Dinen memnu olan

şeyler yapmamak suretiyle.
Soru — Evli olmayan bir kadın ve erkek ikisi de razı olursa münasebette bulunmaları caiz mi?
Cevap — Hayır. Caiz değil.
Soru — Ramazanda oruçlu jir kimse hanımını yanından öpse orucu bozulur mu?
Cevap — Orucu bozulmaz. Fakat ibadetlerde bu gibi şeylerden uzak durmak gerekir.
Soru — İftiraya tutulan bir kimsenin sevabı var mıdır?
Cevap — Evet, hem de pek çok.

Soru — Bir kimse karısına «Anam» veya «Yavrum» diye hitap etse nikâh bozulur mu?
Cevap — Bozulmaz, günah olur.
Soru — Bir erkek elini kaldırıp oynadığı zaman nikâh bozulur mu?
Cevap — Hayır.
Soru — Ayı derisi üzerinde namaz kılınır mı?
Cevap — Evet. Domuz derisinden başka her deride kılınır.
Soru — Kabirde insan dirilir mi?

Cevap — Evet dirilir. Kabir suali haklıdır.
Soru — Yılanmak için hazırlanmış bir kap su var. Bu su ile karı koca yıkanmak istiyorlar. Bölmek için de başka kap yoktur. Kadın mi, erkek mi önce yıkanır?
Cevap — Hangisi isterse önce yıkanabilir.
Soru — Bir davranı kuyrugunu keserek bu nemim testirden böse bu davar verir mi?
Cevap — Yemmez.
Soru — Köroğlunun adı hayatta mıdır?
Cevap — Köroğlula birlikte ödü.
Soru — Askerden muhafız olarak gelmiş, aksamaya kadar kalmayacakmış, hanımı oruçmuş (Ramazan orucu), hanımı ile cinsi münasebette bulunmuş? 61 lazım gelir mi?
Cevap — Keifaret tereddüp eder.
Soru — Kendi hanımı sağ iken baldız nikâh düşer mi?
Cevap — Düşmez, caiz değildir.
Soru — Paranın muhafaza edilmesi için fevziye olarak bankaya yatırmak caiz midir?
Cevap — Caizdir. Fakat hususi kasalarda saklanmak şartıyla.
Soru — Haram malla hacca gidilip gidilemeyeceği?
Cevap — Haram mal ile hac (Devamı 7 inci sahifede)

BEŞ ZÜBÜKLER BİRLEŞTİ

BEŞİBİRLİKLER BİLDİRİ YAYINLADILAR

Beşiz'ler işlerine gelen hususları açıkladılar

CHAPCKMZYTM'nin bildirisi

Vatan sathında huzur makamından sesler

AZ GİTTİK AZ GİTTİK AZİZ NESİN

İY TÜRK MORUKLARI!

SANKİ biz CHP iktidarının baskıcı, ezici tek parti yönetimini yaşamadık. Sanki biz DP iktidarının zorbaçı yönetimini yaşamadık...

Hükümetler ne zaman bir miting yaptırmak isteseler, bu iş için gençliği kullanırlar. Bu, bizde hükümetlerin gelenegidir. 1946 da Tan Matbaasını iktidar partisinin yıktırıp bildirmeyen yoktur. CHP, bu yıkım işinde, polis de koruması altında gençliği kullanmıştı. O zaman gençleri kandırmak için, — Siz aslansınız! Siz yamansınız! Atatürk memleketi size emanet etti!.. diye sırtlarını sıvazlıyorlardı.

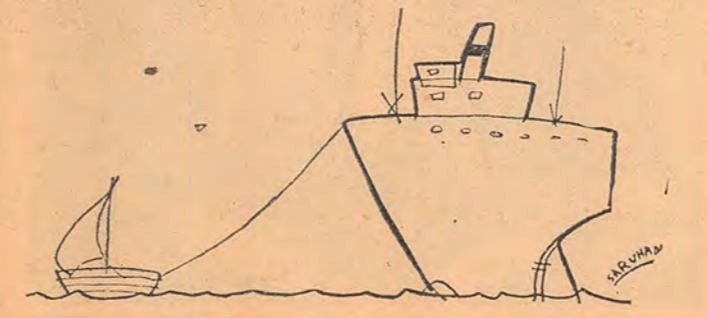
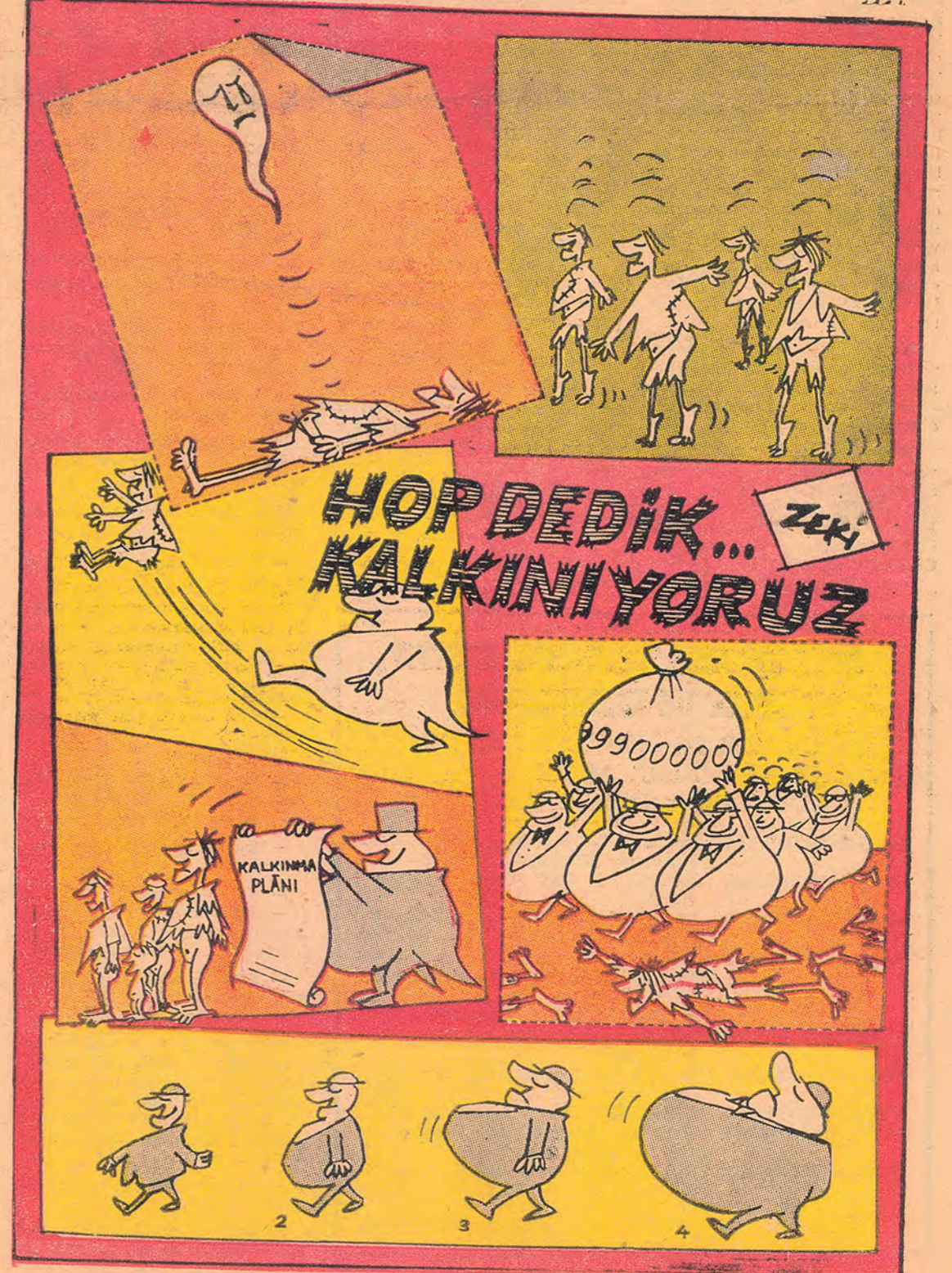
1955 in 6-7 Eylülünde İstanbul iktidar partisinin yıktırıp bildirmeyen yoktur. DP, bu yıkım işinde, polis de koruması altında gençliği kullanmıştı. O zaman gençleri kandırmak için, — Siz yığıntınız, siz koçsunuz! Atatürk memleketi size emanet etti! diye sırtlarını sıvazlıyorlardı.

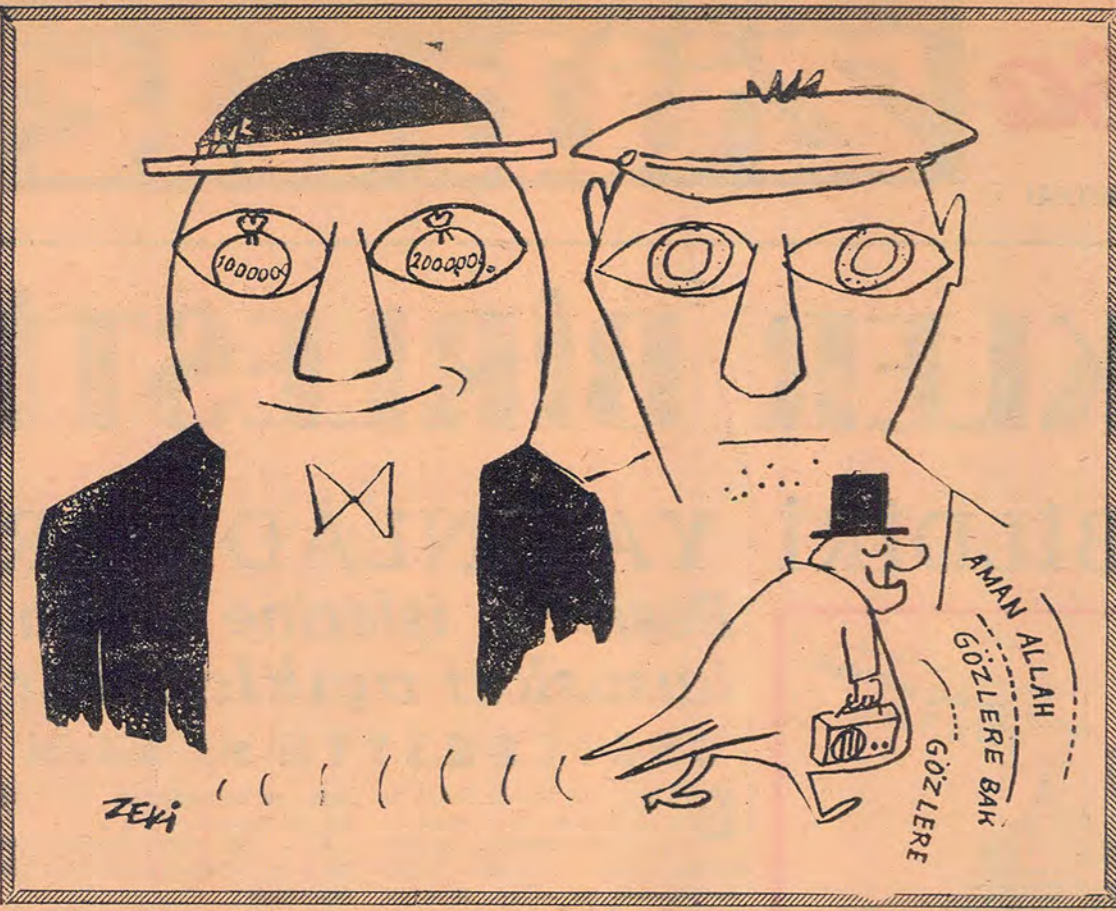
1960 in 28 Nisanındaki Üniversite olayında muhalefet partilerinin özendirme ve kıskırtması olduğunu bildirmeyen yoktur. O zaman gençleri inandırmak için, — Siz şöylesiniz, siz böylesiniz! Atatürk memleketi size emanet etti!.. diye sırtlarını sıvazlıyorlardı.

Saymakla biter mi... «Kıbrıs bizindir!» mitingi öyle... «Kıbrısın yarısı bizindir!» mitingi öyle... «Ta Taksim, ya Harbiye!» mitingi öyle... Gençliğin bütün mitinglerinin arkasında iktidar partileri vardır.

İşte böyle böyle, gele gele 1962 koalisyonuna geldik. Şimdi gençler miting yapmaya kalktıca, başta İnönü olmak üzere beşizlerin, ya da beşibirliliğin bütün yaşlıları gençlere, — Siz durun! diyorlar, siz bu işlere karışmayın! Siz derslerinize çalışın! Politikaya girmeyin! Çoluk çocuğu işi değil bu... Kendiliğinden davranmaya kalkınca, bunca yıldır her mitingte kullanılan Türk gençliği birdenbire Türk çoluk çocuğu oluverdiler.

Bildirmişiz göre, Atatürk'ün Cumhuriyeti emanet ettiğini söylediği nutuk «Ey Türk Gençliği!» diye başlıyordu. Yoksa yanlış olurdu. Her halde Atatürk'ün nutku «Ey Türk Morukları!» diye başlıyor olmalı... Baksanıza memleketi moruklar kurtaracak... İyi ama, sonra moruklardan memleketi kim kurtaracak?..

Yere yat nişan aaaaaa!

ORTALIGI toza dumana ka-
tan hükümet darbisi bir gün
önce olmuştu. Bu hükümet
darbesi, 1910 yılında yapılmış ola-
nına hiç benzemiyordu. 1912 hükü-
met darbisi de pek fena olma-
mıştı ama, kansız başarıldığı için
kimse imana gelmemişti. Ya 1914
senesinin o alımlı çahmlı hükü-
met devirmesi? Her telefon darbe-
sine iki adam asımları da yine
işin altından kalkamamışlardı.
Don Zapartayı bir fiskede deve-
ren mülazimisi Sedroz, darbe-
yi iki gün geciktirmiş olsaydı;
Don Zaparta hiç yoktan okuma-
yazma öğrenmiş olacaktı. Bu son
hükümet darbisi çok raconlu ol-
muştu, neme lazım. Azlı ve hurs-
lu diktatör Comez ve yağlıları sa-
latalık toplanır gibi toplanmış-
lardı. Çovuş Pesos'un kumanda-
sındaki 10. manga yolunu şaşırıp
da, başvekâletin kapısından içeri
dalınca, içeridekiler «Biz kelleyi
veriniz de koltuğu vermeyiz; biz
koltukla geldik koltukla gidece-
yiz» diyecek tepinin durmuşlar. Ama
Çavuş Pesos dinler mi, ortağı
toza dumana katırmış.

Çavuş Pesos kendisini hemen
yüzbaşı, bir gün sonra albay, yarım
saat sonra da general yaptı!
Koltuğa oturur oturmaz su bil-
diriyi yayınladı.

«Demok...» rtardık. R...ah
ve saadet günleri çok yakın. Hür-
riyet ve adalet için yapın tutuş-
sun halkımıza müjdelermiz. İmza:
Eyaleler! Genel Valisi, Başvekâl,
Cumhurbaşkanı, Başkumandan
General Pesos.»

Ertesi gün de şu emri yazdırdı:

REKLAMLAR İÇİN EN İYİ VASITA

GAZETE VE DERGİLERDİR.

GAZETE VE DERGİLER İÇİN DE EN GÜVENİLİR ARACI BASIN İLAN KURUMU'dur.

GENEL MÜDÜRLÜK : İSTANBUL, Türk Ocacı Cad. No. 1 Kat
3 Telefon: 22 43 84 — 22 43 85
ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ : İSTANBUL Türk Ocacı Cad. No. 1
Kat 3.
ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ : ANKARA, Ulus İshani «E» Bloku Kat 2
No. 41 Telefon: 10 58 17 — 10 57 87
ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ : İZMİR, İkinci Kordon Mimar Kemalettin
Cad. Küçük Kartıçalı Han Telefon:
23911
ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ : TELGRAF: BASIN KURUMU
ADANA, Abidin Paşa cad. Remo İshani
No. 46
ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ : BURSA, İnönü cad. Aysan Han No. 20
Telefon: 2552
ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ : ESKİŞEHİR, Porsuk İshani Kat 2 No. 1
ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ : KONYA, İstanbul Cad. Yusufpaşa Sok.
Kak Terzioğlu Pasajı No. 1
ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ : ZONGULDAK Amele Birliği Pasajı No.
No. 15/16 Telefon: 2038

(Basın 16159 — 095)

«Yarın sabah tüm alayları tefiş
edeceğim. Askerlerimi disiplinli
ve itaatkâr görmek istiyorum. İmza,
General Pesos.»

Kıtalarda geniş bir faaliyet baş-
lamıştı. Önce saçlar sıfır numara
ile traş edildi. Sonra postallar
boyandı. Utülensin diye yatakla-

ŞAKİR BALKI

rın altına serilen pantolonlar ır-
karıldı. Kışların etrafı çalı süpür-
geleriyle iyice temizlendi. Maka-
nizmalar yağlandı, kasurularat
taşlara sürtülerek parlatıldı. Dik
durmaları için kütüküklerin içi-
ne saman dolduruldu. Nohutu
terhis edip yerine fasulyeyi kaza-
na attılar.

General Pesos giyinip kusandı.
Kapalı bir arabaya bindi. Şehrin
içinde birkaç tur attıktan sonra
tarihi Evra Mera Kışlasını niza-
miye kapsından içeri girdi. Kendi-
sinin subaylar karşladı. Kâhçim
tutarak yürümeye başladı. Başu
dik, cene çıkık, kaz adimlarıyla
yürüdü. Bir ara yanındakilere,

«Biliyor musunuz dedi. As-
ker disiplini olmalıdır. Her
emir... Her emir ağızdan çıkar
çıkamaz tatbik edilmedir, arka-
daşlar.

Herledi, H. Bölüğün tam karşı-
sında durdu. Esas vaziyette du-
ran gelişmiş bir askere,
«Üç adım ileri mars!.. diye
komut verdi.

Asker hiç oratı olmadı. Solun-
daki Albaya,
«Bu asker sağır mı? diye sor-
du.

Albay teparlandı.
«Sığın, Generalim! dedi.
«Ne olmuş da sağırlaşmış?
«Hükümeti devirdiğimiz za-
man bu askerin hemen dibinde
yedibuçukluk bir top patlamış
da...
«Haaa!..

Birkaç adım ilerledi. Bir baş-
ka askerini önünde dikildi. Gene-
ral Pesos, askere,
«Yere yat; nişan aaaaaa!.. di-
ye bağırdı.

Asker, cakılı top gibi duruyor-
du. Arkasında birikmiş olanlara
dik dik baktı da,
«Kimin bu bölük? dedi.
Bir Albay,
«Sayın Generalim, dedi, bu
bölüğün kumandanı tumarhane-
nede yatıyor.

«Vah yazık. Nasıl olmuş bu?
«Hükümeti devirdiğimiz sa-
bah korkudan oynatmış...
«Pekiyi, tabur kumandanını
görebilir miyim?

Bu söz ağzından çıkar çıkmaz,
arkadan biri kendisi küt diye ye-
re atıverdi.

«General Pesos tekrar askere dö-
nerek,
«Yere yat, nişan aaaaaa!.. di-
ye emir verdi.

Asker kendi havasında. Askeri
heykelleştirdi. Kumandanlar şaşkın
şaşkın birbirlerine bakıyorlardı.
«Yere yat!..

Asker oratı olmuyor.
«Ulen hergele, yere yat; nişan
aaaaa!..
Yanımdakilere,

«Bu da mı sağır? diye sordu.
«Hayret ded' bir sırmalı.
«Ya ne karın ağrısı?..

«Dilimizden anlamıyor, Gene-
ralim!
«Neden anlamıyor?
«Hükümeti devirmeden varım
saat önce askere alınmış. Dil öğe-
renimim henüz tamamlanmamış.

«Kendisini hemen Dil Akade-
misine gönderin!
«Emredesiniz!..

Ağır adimlarla nizamiye kapı-
sına doğru yürüdü. Tüm subayları
n yüzlerinden bir sevinç belir-
mişti. Onlara göre tefiş bitmiş-
ti. Anı olarak geri döndü ve 4.
bölüğün karşısında durdu. Siska
bir askere,
«Üç adım öne çık ve yere yat!

Asker tınadı. Arkasında birin-
ken subaylar da askere «çık, çık

len» diye işaret edip duruyorlar-
dı. Ama nâfile...
Pesindekilere dönerek,
«Biliyor musunuz arkadaşlar,
dedi. Asker disiplini olmalıdır.
Ben disipline çok kesilirim.

Tekrar askere döndü.
«Sana emrediyorum, dedi, üç
adam öne çık!..
Asker bu emre de kulak asma-
yınca, bir subay atıldı,
«Çok özür dilerim Genera-
lim! dedi.

«Bi şey değil, buyrun.
«Sayın Generalim...
«Söyleyin canım.
«Muhterem Generalim...
«Buyrun, buyrun.
«Bu asker kör değil.
«Ya ne?..

Subay bir süre düşündükten
sonra,
«Çavuş Narkoz, diye seslendi.
Çavuşun biri sıradan lışım gi-
bi fırladı. Bir selam çıktı. Subay
Çavuşa,
«Şu askere üç adım öne çık
ve yere yat diye emir ver! dedi.

Çavuş,
«Üç adım öne çık ve yere
yat!.. diye bağırdı.
Asker kendisini birdenbire yere
atıverdi. Asker sanki nefes almı-
yordu, yerle bir oldu.

General Pesos, yâverine,
«Bu askere 21 gün katkısız
hapis verdim, dedi.
Siska asker yattığı yerden başı-
nı kaldırmak,
«İyi ama Generalim, dedi, Çavuş
Narkozla Çavuş Pesos bizlere
«Biz emir vermedikçe kıpırda-
mak yok; general de emir verse»
diye sık sık tenbih ederlerdi de?
«Hangi Çavuş Pesos bu?

«Siz Generalim!
General Pesos,
«Bu da kör galibal diye söy-
lendi.

«Bu cevap üzerine arabacı
yaradana sağım beygire olan,
ca gücüyle bir karbaç indirip,
«Ah ulany dedi, senim at
olmadan evvelki gelişinde, mil-
letvekili olduğunu bir bilsey-
dim...
«General Pesos,
«Bu da kör galibal diye söy-
lendi.

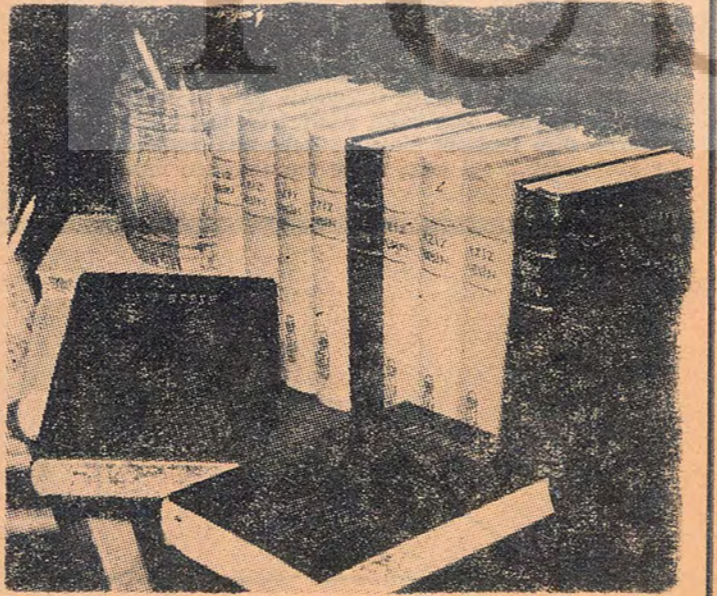
AZİZ NESİN'in beş kitabı bir cilt içinde.

KAZAN TÖRENİ..... (yedi yabancı dile çevrilmiş, uluslararası yarışmada birincilik kazanmış kitap.)
BİR KOLTUK NASIL DEVRİLİR? (Bütün eleştirimlerin beğendikleri bir mizah şaheseri.)
HOPTIRINAM..... (Güldürücü ve düşündürücü en güçlü siyasi yer-giler.)
AZIZNAME..... (Her okuyanın ezberlediği, dillerde dolayan taşlamalar.)
AZ GITTİK UZ GITTİK..... (Aziz, Nesin'in en güzel fıkralarından seçmeler.)

Bu beş güzel kitap çok nefis bir cilt içinde toplanmıştır. Her kitap Aziz Nesin'in değişik türde yazılarının en iyi örneğidir.

Beş kitap, nefis bir cilt içinde, 512 sayfa, Fiati: 15 lira.

Ödemeli olarak gönderilir: Karikatür Yayınevi, Nuruosmaniye, Gazi Sinan Paşa Sok. No. 12 — İstanbul

Ankara'da bir hikâye son günler-
de diliden dile doluyor. Hikâ-
ye bu ya, güya iki senatör Al-
manyaya gittiler. «Hamburg'ta bir
lokantada yemek yemeler. Yemegin
sonunda ellerini yıkamaları için so-
faya, içinde limon parçaları olan iki
kâse su getirilmiş. Senatörlerden bi-
ri hemen kaşığa davranmış ve bir yu-
dum aldıktan sonra, «Bu Almanlar da
hiç hoşaf yapmasın bilmiyorlar de-
miş, Diğer senatör hemen atılmış. «A-
man demis, «Hiç hoşaf değil...» Daba
sözünü bitirmeden arkadaşı karşılık
vermiş:
«Anladık canım utram! Komposto
diyeceğimize hoşaf dedik. Ne olmuş
sanki!..

Ankara'da «Büyük Tiyatro» da
Rus yazarı Anton Çehov'un ölü
komedisi «Vişne Bahçesi» oyna-
yacaktı. Hazırlıklar yapıldı. provalar

Bilseydim...

PARIS'te bir arabacı, al-
dığı müşteriyi Millet
Medisine götürüyordu.
Birgün önce de ruhlam kitap
değiştirmesine dair bir kon-
ferans dinlemişti. Lâgar bey
gür aksak arabayı sürük,
lemeğe uğraşırken, o da müs-
terisiyle gene yarıştıyordu:

«Arabacı,
«Anladığıma göre, ben öl-
dükten sonra başka bir vücu,
da girip tekrar dünyaya gele-
bileceğim.
«Bir milletvekili olan müşte-
ri:
«Çok iyi anlamışsın, de-
di.

«Peki, tekrar gelişim,
de meselâ milletvekili olabilir-
miyim?
«Elbette olursun...
«Peki, milletvekili öldük-
ten sonra, dünyaya at olarak
gelebilir mi?
«Neden gelmesin, tabii
gelebilir!

Bu cevap üzerine arabacı
yaradana sağım beygire olan,
ca gücüyle bir karbaç indirip,
«Ah ulany dedi, senim at
olmadan evvelki gelişinde, mil-
letvekili olduğunu bir bilsey-
dim...
«Siz Generalim!
General Pesos,
«Bu da kör galibal diye söy-
lendi.

«Bu cevap üzerine arabacı
yaradana sağım beygire olan,
ca gücüyle bir karbaç indirip,
«Ah ulany dedi, senim at
olmadan evvelki gelişinde, mil-
letvekili olduğunu bir bilsey-
dim...
«Siz Generalim!
General Pesos,
«Bu da kör galibal diye söy-
lendi.

«Bu cevap üzerine arabacı
yaradana sağım beygire olan,
ca gücüyle bir karbaç indirip,
«Ah ulany dedi, senim at
olmadan evvelki gelişinde, mil-
letvekili olduğunu bir bilsey-
dim...
«Siz Generalim!
General Pesos,
«Bu da kör galibal diye söy-
lendi.

TEK DELİK

Cevdet Bey buru farkedince, hemen mührü iki sandal-
yeli müdür odasını ve masayı Rıza Bey'e teslim etti. Hâsi
bir arada ancak on-on beş gün kaldılar. Cevdet Bey'in baş-
ka bir mektebe tayini çıktı. Cevdet Bey giderken kendi-
mi tutamayıp ağladı.
«Artık, sizden sonra ben de muallimlik yapamam!

«Çok ısrar etti,
«Esasen sizin burada gizli vazifeniz var, dedi, bu
vazifeniz bitinceye kadar muallimliğe devam edin. Tabii,
bu muallimlik sizin asıl vazifenize hâle getirmiyorsa...
«Cevdet Beyi, polis olmadığımı ve burada kaçakçılığı
takip için bulunmadığımı bir türlü inandıramıştım.

Cevdet Bey gittikten sonra vaziyetim büsbütün zor-
laştı. Çünkü, nasıl olduğumu bilemiyorum ama, beni mu-
allimler bordrosuna dâhil etmişlerdi. Bunu gider ayak
Cevdet Bey'in mi, yoksa yeni gelen Rıza Bey'in mi yaptı-
ğını bilemiyordum. Belki bu işi, muhasebeci yapmıştı.
Muhasebeci de mektebe sonradan gelmişti ve tabii benim
muallim olmadığımı bilemezdi. Bu hatanın nasıl oldu-
ğunu bilemiyordum. Bildiğim birşey varsa, ben de diğer
muallimler gibi maaş bordrosunu imzalamaya çağıldım
ve bordroyu imzalayarak maaş aldım. Başka türlü de
yapamazdım. Parayı elimde alınca, hemen bir çürümüş-
hut yapacaklarımı gibi geldi bana... O gün derse gireme-
dim. Hastyam, diyerek eve geldim. Büyük bir korku
işindeydim. Gebimde bu maaş varken, belki de en iyisi
hemen bir otobüse atlayıp buradan kaçıp gitmekti. Bir
daha buraya uğramazdım. Ama o zaman da muallimin
durup dururken ortadan kaybolması, kaybolması, budakla-
cı jandarma, polis karşırdı. İş büsbütün dalıyordu. Budakla-
cı ve muhakkak bir muallimin kaybolduğu haberi gazete-
lere aksederdi. Bu sefer kaybolmuş veya intihar etmiş
veya bir faili meçhul cinayete kurban gimiş bir muallim
olarak gazetelerde resimler çıkacak ve işte o zaman sa-
bıkahı bir dolandırıcı olduğum anlaşılacaktı. Ondan son-
ra da fare deliğine girsem, beni yakalayıp bulurlardı.

Yeni bir çıkmazın içine girdiğimi anlıyordum. Yine
meydana çıkan bütün kapılar yüzüne kapanmış, beni o
girmek istemediğim tek açık deliğe içeri itiyorlardı.
Bu tek deliğe girmek için ne yapabiliyordum...
«Bir an için, sanki bir kurtuluş çaresi imiş gibi, ce-
himdeki maaş olarak aldığım paraları yapip imha etme-
yi düşündüm. Ama ne çıkar, paraları ortadan kaldırmak-
la suçluluktan kurtulamazdım ki...
«Müdür Orhan Bey... dedi.
«Nedir? dedim.
«Tayin emriniz geldi...
«Ne?..

Basın Sergisi

AKSAM

Omründe müstehecn yazılar oku-
yarak ahlaklaşmış bir tek kişi
tanımadım. Buna mukabil, ahlak
dersi vermeye çıkan yazarların testi-
rifi ahlakını kaybetmiş çok insan ta-
nıdım.
«Bakan önce senatöre Çehov'un ko-
münist olmadığını, eserinin de klasikler
den olduğunu anlatmaya çalıştıysa mu-
vaffak olmadı. Tevtoğlu ısrar ediyor
du. Sonunda Hatipoğlu «Peki! dedi.
«Afişler indirildi, eserleri çevirenler
Erol Günaydın adı kazandı, Sahap Sit-
kin'm adı da Sahap İter olarak de-
ğiştirildi!..
«Ve bu sekiyle yeni afişler duvara
asıldı!

Merkezi Londra herhangî bir bü-
rodaki bir kâğıt sepetinin kapla-
dığı yerin kirası yılda 200 lirayı
bulur.
«Sir Keith JOSEPH
(ingiliz İler ve İskân Bakanı)
«Lord BOOTHBY

Herhangî bir yerde bir edare heyo-
ti üyesi olmamış insana yükleye-
bileceği en ufak bir külfet yok-
tur. Biraz ciddi, biraz ağır başlı du-
racaksınız iki defa «kubul ediyorum»
diyecek, her iki defaya mukabil bir de-
fa da «doğru buluyorum» deyivere-
ceksiniz. Bu kadama yapın kâfi. Her
şey yolunda giderse, yılda 20 bin lı-
rayı cebinize atarsınız.

A.P. den ayrılan İstanbul Milletve-
kili Hilmi Önen dün CHP ye girdi. Ga-
zeteçiler sordular:
«CHP'ye neden girdiniz?
«İsmet Paşa olduğu için!
«A.P. ye neden girdiniz?
«Pala Paşa olduğu için!

Hür Vatan

Fransada De Gaulle'in muhalife-
li Devlet Başkanı için:
«Anayasamızın ırzına geçiyor de-
mişler.
«De Gaulle cevap vermiş:
«İnsan karışının ırzına geçer mi?

Adana'da geçen olaydır. Vatanda-
şın biri çekeceği telgrafı memu-
ra vermiş. Memur bakmış, gidece-
ği yer «Dinor» yazılı! «Bu olsa olsa Di-
yarbakır'dır» deyip telgrafı yollamış
Diyarbakır'a!
«Bu sonra telgraf sahibi bir başka tel-
daha getirmiş. Memur kelimeyi yine
«Dinor» olarak okuyup Diyarbakır'a
çökmüş. Oysa telgrafın kendiliğinden
«Dinar» imiş.
«Bunu duyan Telgraf Müdürü, me-
muruna:
«Azizim demis, Bu vatandaşın çek-
tiği telgrafın Dinar'a varabilmesi için,
senin burdan ayrılmadan başka çâ-
re yok!

Ankara'da bir hikâye son günler-
de diliden dile doluyor. Hikâ-
ye bu ya, güya iki senatör Al-
manyaya gittiler. «Hamburg'ta bir
lokantada yemek yemeler. Yemegin
sonunda ellerini yıkamaları için so-
faya, içinde limon parçaları olan iki
kâse su getirilmiş. Senatörlerden bi-
ri hemen kaşığa davranmış ve bir yu-
dum aldıktan sonra, «Bu Almanlar da
hiç hoşaf yapmasın bilmiyorlar de-
miş, Diğer senatör hemen atılmış. «A-
man demis, «Hiç hoşaf değil...» Daba
sözünü bitirmeden arkadaşı karşılık
vermiş:
«Anladık canım utram! Komposto
diyeceğimize hoşaf dedik. Ne olmuş
sanki!..

Ankara'da «Büyük Tiyatro» da
Rus yazarı Anton Çehov'un ölü
komedisi «Vişne Bahçesi» oyna-
yacaktı. Hazırlıklar yapıldı. provalar

Aziz Nesin'in Romanı

- 37 -

Doluya koydum almadı, boşa koydum dolmadı. Kendi-
mî oluruna bırakmaktan, kadere teslim etmekten başka
çare bulamadım. Öğleden sonra derslere girdim. Ve
günden güne de yeni vaziyetime alıştım. Aylar geçti. Kendi-
mî muallim olduğuma öylesine alıştırmıştım ki artık,
maaşımı alırken hiç de yadırgamıyordum. Hiç kimse beni
muallim olmadığımı inandıramazdı. Ders senesi orta-
sında mektebe, maarif müfettişi geldi. Benim dershane-
me geldi, o kadar memnun kaldı ki bir-iki dersime daha
geldi. Üç gün kasabada kalan müfettiş, talebeleri iyi ye-
tiştirdiğimi için beni çok takdir etmişti. Geldikten de tebrik
etti. Müfettişin ayrılışından yirmi gün kadar sonra
Maarif Vekâletinden fevkalade mesaim için yazılı takdir-
name geldi. Başkaları gibi odamın duvarına asacak diplo-
mam olmadığı için, Vekâletten gelen ve bizzat vekil beye-
fendinin imzasını taşıyan bu takdirnameyi camlatıp, çer-
ceveletip, çalışma masamın arkasına duvara astım. İmti-
hanlar bitip mektep tatil oldu. Muallim arkadaşlardan
pek çoğu tatilde kasabadan gittiler. Benim evli olduğum,
(tabii sözde), ailemi buraya getireceğim unutulmuş-
tu. İki zamanlar «Bunu bir - iki kişi sormuştu da bir
acıyıp sözler geveliyerek gargaraya getirmiştim. Sanki
karımla ayrılmış filân gibi birşey sanıyorlardı. Mektebin
tatil aylarında da tabii maaşımı alıyordum. Aslı havret
edilecek nokta, aslı maaşımın kırk lira üzerinden veril-
mesi idi. Halbuki ancak on-on beş yıl muallimlik eden-
ler bu kadar maaş alabiliyorlardı. Demek ki benim yerine
geldiğim Orhan Bey her kim ise, onun aslı maaşı kırk
lira idi ve ben onun yerine maaş alıyordum.

Kendimi iyice okumaya vermiştim. İstanbuldan bir-
çok kitap getirttim. Bütün tatilimi okumakla geçirdim
diyebilirim. Benim eskiden beri içkiye tahammülüm yok-
tur. İçince ağzımdan birşey kaçırırım diye korkmuşum
içki de kullanmıyordum. İçkişiz ve kendi halinde çalış-
kan bir muallim oluşumu etrafımdan daha çok takdir edi-
yorlardı.

Tatil bitmek üzere idi, mekteplerin açılmasına bir
hafta kala idi sanırım. Bir öğleden sonra evimde yine
kitap okuyordum. Kapı çaldı. Mektepte memurlardan
biri gelmişti.
«Müdür Orhan Bey... dedi.
«Nedir? dedim.
«Tayin emriniz geldi...
«Ne?..

Tatil bitmek üzere idi, mekteplerin açılmasına bir
hafta kala idi sanırım. Bir öğleden sonra evimde yine
kitap okuyordum. Kapı çaldı. Mektepte memurlardan
biri gelmişti.
«Müdür Orhan Bey... dedi.
«Nedir? dedim.
«Tayin emriniz geldi...
«Ne?..

Tatil bitmek üzere idi, mekteplerin açılmasına bir
hafta kala idi sanırım. Bir öğleden sonra evimde yine
kitap okuyordum. Kapı çaldı. Mektepte memurlardan
biri gelmişti.
«Müdür Orhan Bey... dedi.
«Nedir? dedim.
«Tayin emriniz geldi...
«Ne?..

Tatil bitmek üzere idi, mekteplerin açılmasına bir
hafta kala idi sanırım. Bir öğleden sonra evimde yine
kitap okuyordum. Kapı çaldı. Mektepte memurlardan
biri gelmişti.
«Müdür Orhan Bey... dedi.
«Nedir? dedim.
«Tayin emriniz geldi...
«Ne?..

Tatil bitmek üzere idi, mekteplerin açılmasına bir
hafta kala idi sanırım. Bir öğleden sonra evimde yine
kitap okuyordum. Kapı çaldı. Mektepte memurlardan
biri gelmişti.
«Müdür Orhan Bey... dedi.
«Nedir? dedim.
«Tayin emriniz geldi...
«Ne?..

Tatil bitmek üzere idi, mekteplerin açılmasına bir
hafta kala idi sanırım. Bir öğleden sonra evimde yine
kitap okuyordum. Kapı çaldı. Mektepte memurlardan
biri gelmişti.
«Müdür Orhan Bey... dedi.
«Nedir? dedim.
«Tayin emriniz geldi...
«Ne?..

Tatil bitmek üzere idi, mekteplerin açılmasına bir
hafta kala idi sanırım. Bir öğleden sonra evimde yine
kitap okuyordum. Kapı çaldı. Mektepte memurlardan
biri gelmişti.
«Müdür Orhan Bey... dedi.
«Nedir? dedim.
«Tayin emriniz geldi...
«Ne?..

Tatil bitmek üzere idi, mekteplerin açılmasına bir
hafta kala idi sanırım. Bir öğleden sonra evimde yine
kitap okuyordum. Kapı çaldı. Mektepte memurlardan
biri gelmişti.
«Müdür Orhan Bey... dedi.
«Nedir? dedim.
«Tayin emriniz geldi...
«Ne?..

Tatil bitmek üzere idi, mekteplerin açılmasına bir
hafta kala idi sanırım. Bir öğleden sonra evimde yine
kitap okuyordum. Kapı çaldı. Mektepte memurlardan
biri gelmişti.
«Müdür Orhan Bey... dedi.
«Nedir? dedim.
«Tayin emriniz geldi...
«Ne?..

Tatil bitmek üzere idi, mekteplerin açılmasına bir
hafta kala idi sanırım. Bir öğleden sonra evimde yine
kitap okuyordum. Kapı çaldı. Mektepte memurlardan
biri gelmişti.
«Müdür Orhan Bey... dedi.
«Nedir? dedim.
«Tayin emriniz geldi...
«Ne?..

Tatil bitmek üzere idi, mekteplerin açılmasına bir
hafta kala idi sanırım. Bir öğleden sonra evimde yine
kitap okuyordum. Kapı çaldı. Mektepte memurlardan
biri gelmişti.
«Müdür Orhan Bey... dedi.
«Nedir? dedim.
«Tayin emriniz geldi...
«Ne?..

Tatil bitmek üzere idi, mekteplerin açılmasına bir
hafta kala idi sanırım. Bir öğleden sonra evimde yine
kitap okuyordum. Kapı çaldı. Mektepte memurlardan
biri gelmişti.
«Müdür Orhan Bey... dedi.
«Nedir? dedim.
«Tayin emriniz geldi...
«Ne?..

Tatil bitmek üzere idi, mekteplerin açılmasına bir
hafta kala idi sanırım. Bir öğleden sonra evimde yine
kitap okuyordum. Kapı çaldı. Mektepte memurlardan
biri gelmişti.
«Müdür Orhan Bey... dedi.
«Nedir? dedim.
«Tayin emriniz geldi...
«Ne?..

Tatil bitmek üzere idi, mekteplerin açılmasına bir
hafta kala idi sanırım. Bir öğleden sonra evimde yine
kitap okuyordum. Kapı çaldı. Mektepte memurlardan
biri gelmişti.
«Müdür Orhan Bey... dedi.
«Nedir? dedim.
«Tayin emriniz geldi...
«Ne?..

Tatil bitmek üzere idi, mekteplerin açılmasına bir
hafta kala idi sanırım. Bir öğleden sonra evimde yine
kitap okuyordum. Kapı çaldı. Mektepte memurlardan
biri gelmişti.
«Müdür Orhan Bey... dedi.
«Nedir? dedim.
«Tayin emriniz geldi...
«Ne?..

Tatil bitmek üzere idi, mekteplerin açılmasına bir
hafta kala idi sanırım. Bir öğleden sonra evimde yine
kitap okuyordum. Kapı çaldı. Mektepte memurlardan
biri gelmişti.
«Müdür Orhan Bey... dedi.
«Nedir? dedim.
«Tayin emriniz geldi...
«Ne?..

«Tayin emriniz çıktı. Müdür Bey müjdeyi vermek
için beni size gönderdi.
«Bayılacak gibi oldum. Kâtime,
«Teşekkür ederim... dedim.
«Adam gidince, karyolamın üstüne yığılıp kaldım.

Buraya gelen muallimler, bu bakımsız kasabayı pek
beğenmezlerdi. Onun için buradan başka yere nakli bir
şans sayarlardı. Halbuki ben bütün ömrümü, kimse be-
nim kim olduğumu bilmeden, bu kasabada geçirmek için
hazırlanmaktaydım. Yeni gideceğim yerde kimbilir başı-
ma ne yeni belâlar gelecekti. (Devam var)

Ben benim ne eşek olduğumu bilmez miyim?

</

BU ADAM KİM?

KÖYLÜLER onu Alaça Kuru' da bulup getirmişlerdi. Bir insan azmanydı. Uçan dal- relerden bir şapka vardı kafasın- da. Bu bulutumsu şapkanın altın- da kocaman, yumurta kadar göz- leri vardı adamın. Kulakları bir mısır eşeğinin kulakları kadarı. İri burun delikleri bir atınki gibi soluyor, ötkiz dilinden daha iri di- ni arasıra ağzından dışarı uzanı- yordu. Her yan kocaman olan bu adam bir bütün olarak pek yakı- şıklıydı. Uzun, heybetli adimlarla köyün meydanına doğru yürüdü. Köylüler arasında derhal haber yayılmıştı:

«Bunu olsa olsa tanrı gönder- miştir bize!»
«Ne bildin yahu?»
«Baksana hiç konuşmuyor, ba- şında da bir melek şapkası var.»
«Demek hiç konuşmuyor... Dil- siz mi yoksa?»
«Töbe töbe! Bu bir melekür dinime imanına. Zaten Alaça Ko- ru tekin değildir.»
«Olur olur, tanrının hikmeti. Zaar şu kuduran kullarını bir ha- le yola koysun diye göndermiş- tir.»

«Ulan usak, dedi Muhtar, «köyümüzün bir süri dedi var; gelin söyleyik bu mübareğe, bel- kim dile gelir de...»
«Ha ya... Çabuk olun da yit- meden söyleyik.»
İnsan azmanı, meydanın orta- sındaki koca çınarın altında bir heykel gibi dimdik duruyor, ara- sıra boynuna kumladatarak koca başını sağa sola ağır ağır dönde- riyor, köye, köylülere, sanki bir başka dünyadan bakıyordu. Yarı ürkmüş, yarı estiklesmiş köylü- ler az sonra çevresini sardılar. Muhtar şapkasını eline alarak sö- ze başladı:

«Ey Tanrı misafir! Köyümüz hoş geldin. Kimsin nereden ge- liyorsun? Bizi merakta koma söy- le.»
«Yabancı kıpırdamadı hiç. Uzak- ta bir noktaya dalgıtmış göz- leri.»
«Allah Allah! diye mırıldan- dı köylüler. «Cevap vermedi, ni- çin acep? İman sen konus. Zaar bu hükümet memuru değil, öyle ya bu bir melek...»

İmam yerlere kadar eğilerək: «Ulu misafir, dedi, Tanrı bizim gönülümüze öyle gösterdik sen bir meleğin. N'olur derdimizi Tanrı- ya kendi mübarek ağzıyla ile. Biz söyleyelim sen yaz dertlerimi- zi.»

O sırada birisi, üstüne yazsın diye sigara paketini uzattıysa da köylüler onu azarladılar, «aklı defterdir, yazar,» dediler. Yabancı hiç bir söz söylemedi yine. İmam halka dönerek:

«Siz söyleyin, o dinliyor,» de- di.
Köylüler hep bir ağızdan atıldı, lar: «Ekmeğ, su, don, göynek, pa- puc, aspirin, avrat, koca!...» Bir- sey anlatılmıy olmuşt, mahser yerine dönmüştü ortaklı. Köyün beksizi havaya iki üç el ateş etfi de ortaklı yatıştı.
«Biber birer söyleyin,» dedi Muhtar.
«Bu Müslümanlara iyi bir din iman versin,» dedi İmam.
«Aman dinin imanın basını ye- sin senin! Sıra mı onun?» diye imam susturdu.
«Bize bol bir yağmur versin» dedi bir yaşlı, «hep kurudu gitti ekimlerimiz.»
«Aferin bu iyil.»
«Yağmur olsa ne, bizim bir dir- hem toprağımız yok,» diye atıldı bir kısım köylüler.

«Töbe töbe! Bu ne biçim ucu bedir? Nereye de bakar bu böy- le?, urun komsular, bu adam körl- Bir biçim göz bebeklerine yak- laştırdılar; adam kıpırdamadı.
«Bu adam sağır!»
Köyün koca davulunu getirip kulüğün dibinde bir çalgı çal- dilar ki develer olsa dayanamaz- di. Adam kıpırdamadı.
«Bu adamda his yok!»
İri meşe sopalarını kafasına vurdular da adam aldırma- di.
«Yoğsam bu gökten mi gelmiş?»
«Belkim casustur?»
«Yahu kafa kaadı yok mu, bir bakın hele...»
Adam uzundu, cebine yetişeme- di. Sirt üstü yatırdı cebini bo- şaltular, birsürü kâğıdın arasın- dan bulup çıkardılar:
«Politikacı» diye yazıyordu.
Kemal BURKAY
Erzurum

«İyiye size de toprak versin.»
«Nerden verecek yahu?»
«Aman sus! Tanrı vermek iste- di mi toprak mı bulunmaz?»
«Para versin de bir heykel ya- palım!» diye atıldı köy ihtiyar heyetinden biri, «köyümüze şan- olur.»
Azalı bir kadın olan karısı:
«Aptal!» dedi. «Heyketin arası- mı? Bir kalıp sabun yok senin pis başını yıkamağa.»
«Kız sen sus, sen anlamam böy- le işlerden!»
«Niye susayım, yalan mı?»
Adam karısını suçundan tutup sürümeye başladı. Eve götürüp bir temiz dövecekti.
Erde kalmış bir kız içinı cekt- yordu ötede: «Hiç kocadan bah- seden var mı? Hey gidi dünya...»
Neden sonra köylüler, konu, komşu, baci kardeş demeden bi- ribirlerine giriştiler. Esaslı bir meydan kavgası başladı. Birisi yakın bir demin üstüne çıkarak var gücüyle bağırdı:
«Ulan millet, durun hele, şurun ne diyeceğim!» Herkes durdu, ona baktı. «Yahu nedir kavganız? Bu adamın bir kere dinlediği yok...»
O zaman herkes başını kaldırıp yabancuya baktı. Onu unutmus- ları sanki. Adam hâlâ eskisi gibi, o iri yumurta gözleriyle uzaklara bakıyordu.
«Yahu, geçiler, sahiden bunun dinlediği yok. Yoğsam...»
«Yoğsam bu bir melek değil mi?»
«Haş, töbe haş!»
«Haşası masası kalmadı komsu- lar. Birbirimizi kırıp geçireceğik bu gidile. Buysa hiç...»
«Melek olsa böyle mi yapar?»
«Kimbilir belki de hoşlanıyor- dur.»
«Yok yahu?»
«Baksana güler gibi...»
Adamın yüzünde şeytanca bir gülüm ve gibiydi.
«Sahiden de bel Şeytan şeytan gülüyor bu.»
«Yoğsam bu bir şeytan mı?»
«Töbe estagfurullah!»
«Bu şeytanın ta kendisi!»
«Hele sopaya davranın komşu- lar!»
Köylüler ele geçirdikleri odun- larla adamı bir güzel islatıyor- lardı ki Muhtar araya girdi:
«Durun bakalım, dedi, belki bu şeytan değildir de hükümet hesa- bını bizden sorar.» Sonra adama döndü; var gücüyle bağırdı: «Ya- hu sen kimsin nesin? Allahşakına söyle de kurtulalım!»
Adamda et yok...

Sair ve hırsızlar
Sair: — Dün gece hırsızlar kapı- mı kırıp evime girmişler. Arkadaş: — Ya, öyle mi? Çok şey çıktı mı? Sair: — Otdun adamakıllı arayıp taradktan sonra yastı- ğımın üzerinde 50 lira bırakıp girmişler.

Gazetede ki ilan
Kadın: — Ben gazetenez- ke kaybolan köpeğim için bir ilan vermişim. Acaba bir haber çıktı mı? Bulana bin li- ra mükafat vermeyi vadedim- sim.
İlan memuru: — Henüz çıkmadı hımmefendi. Bakınız, gazetede benden başka kimse yok. Bütün yazarlar ve muha- birler İstanbulda harıl harıl sizin köpeğinizi arıyorlar.
Para ve dostlar
— Adamcağız parasını kay- bettiği günden beri arkadaş- larının hemen yarısı onunla selâmı, sabahı kestiler.
— Ya dostlarının öbür yar- sına ne dersin?
— Onlar mı? Henüz onun bütün parasını kaybettğini bilmiyorlar.

— Gelin, ekmeğ - su istemiyen yurttaşı görün!..

Nefesini Yavaş Yavaş Kullan

Sacım uzamıştı. Tıraş için ber- bere gittim. Dükkânda kimse yoktu. Yalnız kapıda bir manav gevezelik ediyordu. «Çok şükür Allah!» diyordu. «Bugün de kar- nım doyurdum. 10 kurusluk çe- kirdek aldım, yedim. Uzerine bir bardak su içtim. Doymadım. Bir on kurus daha verdim. Uzerine bir bardak su daha. İşte o za- man doydum.»
Karşısındaki saf berber cıraç- ına: «Sen de aynı şeyi yap!» Di- ye öğüt veriyordu.
Derken içeriye 70 lik bir ihti- var girdi. Solumdaki koltuğa otur- du. Sakal traşı olacağına söyledi. Başını arkaya eğdi. Gözlerini ka- padı. Daha sabun ak sakalları üz- erinde dolarken hafif bir hırıltı ile uyunmağa başladı.

Berber, «Tamam, işimiz var» dedi. Davanmadı. Fırcayı sert ha- reketlerle ihtiyarın çenesinde gez- dirdi. Gözdirdi. Amma ihtiyarda kımıldama yok. Berber usturayı eline aldı. Sağ üst yanaktan asa- ğıya doğru kaydırmağa başladı. Bıçağın teması derisinde duyan ihtiyar gözlerini açtı. Dikkat et- tim, adam sanki sekiz saatlik uy- kudan yeni uyanmıştı. Gözlerini bana kaydirdi. Yüzyüze geldik.

Başım berbere teslim edilmiş ol- duğu için kelle hareketi ile kendisi- ni selâmlıyamadım. Bunun için bir «merhaba» dedim.
«Merhaba» dedi. «Allah benim gibi senin de ömrünü uzun etsin. Evlat bana bak, hayat nefes al- maktan ibarettir. Kuranda bizim ne kadar nefes alacağımız yazılı- dr. Buna çok dikkat et. Hz. Hzretü Muhammedin de bunun için öğüt- leri vardır. Sakın bu. Nefesini ta- buk, çabuk kullanma. Sana dok- san sene yaşayacağına kırk seneye zor bulursun. Benim gibi yap, hiz- li yürüme. Dinlen, dinlen öyle ne- fes al. Ben bir dakikada iki nefes alırım. Sebeline pelince. Benim için vazeli nefes miktarını (savısı- nı demek istiyor) hemencik tü- ketmek istemem. Onun için de ba- sıymı mindere vurdum mu saniye- ler geçer, geçer, ondan sonra ne- fes alır, veririm. Nefes ihtiyarını önceden tüketmek doğru değildir. Onun için evlâd, yavaş nefes al!»
İhtiyar konusurken içeriye gi- renlerden genç bir müsteri,
«Baba, benim tüketecek» daha ne kadar nefesim var?» diye sor- du. «Orasını kul bilmez!» dedi ihtiyar. «Amma sen beni dinle, ha- zinevi tüketme. Yavaş yavaş nefes al. Dakikada ikivi üçü geçmesin. Sana bir şey söyleyevim mi. Dal- gıçlar çok yaşar çünkü onlar de- nize daldılar mı uzun zaman ne-

fes almazlar. Böylelikle de hazine- vi tüketmezler. İhtiyatta bol nefes kalır. Bunun için de onlar çok ya- şarlar... İşte böyle evlâd, bence hayatta budalalığın danskası ne- fesini çabuk tüketmektedir!»
Berber dükkânı bir âlem olmu- ştu. Herkes nefesini kontrol etme- ğe başlamıştı. Bu yüzden, aksırık tıksırık gürle gidiyordu.
Bir ara bekleyenlerden biri, elin- de tuttuğu gazeteyi ihtiyara gös- tererek,
«Baba bak Roma İmparatoru Caligula nefesi erken tükemiş. Hancerlemişler. Her halde adam vadedekteki kullanmak fırsatını bulamadı. Buna ne dersin?»
«Yok öyle sey, dedi ihtiyar. İm- parator ne erken gitmiş ne de geç kalmış. O nefesinin hanesini kul- lanmış. Hanceri verdiği an, yede- kteki son nefesini de vermiş. Onun için sen beni dinle. Yavaş, yavaş nefes al. Tipki bir dalgıç gibi. Hatta bazan ağzını kapa, burnu- nun her iki deliğini iki parmağın arasında al, bastır. Bir dakika ka- dar öyle kal. Tüketime yedeğ- nefesi. Yoksa erken gidersin!»
Davanamadım. Sordum:
«Senin bir hastalığın var mı?» diye. İhtiyar bir an durakladıktan sonra: «Evet var» dedi. «Bende ne- fes darlığı var... Sık, sık nefes alı- yordum. Normal alış verişli yapamı- yordum. Ama o bir terselli vuku bul- muştum. Ve buna da inanmıştım. İnandığı için etrafı da bunun propagandasını yapıyordum. «Yavaş, yavaş nefes al.» Tüketime hazinevi. Hızlı gitme. Burnunu tika, ağzını kapa, nefes bitemisin!»
Traş bitti. İhtiyar koltuktan kalktı. Parayı ödedi. Disarıya çı- karırken bizlere, «Yavaş, yavaş ne- fes alın. Hazinevi tüketmeyin. Dal- gıç gibi hareket edin. Burnunu tika, ağzını, ağzınızı kapatın.» dedi gitti.
İhtiyar çıktıktan sonra tıraşım bitinceye kadar berber:
«İhtiyar da Kurani kendi has- talığına göre açıklaması, maddemik bende nefes darlığı var. Su halde Kuranda bunun için bir tefsir bul- malıym diyüşünmüş ve nefesi yavaş yavaş kulun sloganını bu- mus. O da haklı, hem de çok hak- lı Çünkü bu kutsal kitabı, cahil topluma istedikleri gibi tefsir eden ler yüzünden bu hale getirecek mi? Hiç olmazsa ihtiyarın Kurani kendi hastalığına uydurmasından beklendiği bir çıkarı yoktu» diye- rek perdevi kapadı.
«Yavaş, yavaş nefes al. Hazinevi tüketme. O. Burnunu tika, ağzını kapa!» İşte okadar.
Suphi UZUNCU — Adapazarı

ASLAN BACANAK

BİLİRSİNİZ, bazı insanların, kabalık olmasın diye, aklı başına geç gelir, demiyelim de, anlayışları geç, çok geç olur: Bir fikra anlatırsınız, yarım saat sonra gülerler. Yakup Kadri Karaosmanoğlu, bu geç anlayışta bir dünya rekoru kurdu. Ustadan CHP'den istifa gerekçesini gazete- lere okumuşunuzdur. CHP, Atatürk ilkelereinden ayırdığı için Yakup Kadri, kurucuları arasın- da bulunduğu partisinden istifa etmiş.

Acaba CHP ne zaman Atatürk ilkelereinden ayırdı? Ustadan dav- ranışına bakılırsa, CHP bugün- lere ilkelereinden ayırdı ve Ya- kup Kadri Bey de buna dayana- mayıp bastı istifayı... Oysa bizim bildiğimize göre bu CHP, hanidir Atatürk ilkelereinden ayrılmıştır. Ama sayın Karaosmanoğlu yıllar- ca büyükelilik yaptığı «Zoraki diplomat» lığı sırasında, sonra milletvekili seçilirken, sonra bol aylıklı Ulus'ta başyazarlık yapar- ken, bir türlü vakit bulup da CHP'nin Atatürk ilkelereinden ay- rıldığı anlamaya vakit bulama- mıştı ki... Ne yapısın üstad, ger- ceği yirmi yıl kadarcık bir gecik- meyle anlayabili. Ne zamanki Ulus başyazarlığından çıkartılıp avlığında oldu, ne zaman ki is- teğine uygun bir genel af çıkma- yıp da bacanağı ve eniştesi olan Burhan Belge cezaevinden çıka- rılmadı; iste ancak o zaman C HP'nin Atatürk ilkelereinden ay- rıldığı anlayışıldı. Belki de yo- rumumuz yanlış; ama üstadın bu kadar geç anlayışına ne buy- rulur. Galiba Atatürk ilkelereini bacanaklar, enisteler ve avlıklar için koymuştur. Ortaya Burhan Belge gibi bir Aslan bacanak işi çıkınca Atatürk ilkelere de kal- mıyor. Hattâ bu ilkelerein şarkıla- rı bile var:

«Aslan bacanak tek bas!»
«Beni baştan çıkarın ablam ile enistem!»

Hangi birine acıyacağımızı sa- şırdık, Yakup Kadri Beyefendi- nin eniştesine mi, yoksa Atatürk ilkelereine mi...

Yakup Kadri Karaosmanoğlu C.H.P. den istifa etti.

TIYATRO:

Daha baştan söyleyelim: tiyatroyu seviriyorsa- nız, iyi bir tiyatroyu seviricisizseniz, bugünler- de de İstanbuldaysanız, hemen gidip Sea- pin'in dolapları oyununu görmeyi salık verim- siz. Size Mollere'nin bu oyununu görmeyi salık verdiğimiz için sonunda hiç de mahcup etkeceğimizi sanmıyorum. İstanbul Şehir Tiyatrosunun yüzünü açartan bir oyun göreceğimize inanmız. Biz sevir- ciler, bu oranda güzel sahneye konulmuş ve oy- nannmış oyunları yılda, iki yılda bir anak zörebil- yoruz. Hamit Akim'i'nin sahneye koyuşu gerek- ten bir başarıdır. Oynayışta, olağanüstü bir bütün- lük vardı. Oyuncular bu bütünlüğü hiç bozup ak- smadılar, güzel oynamakta birbirleriyle yarış- lar. Hepsi hepsi iyiydi. Beyaz perdenin Cihali İbo'- su Feridun Karakaya, unutulmaz bir Scapin ya- rattı.

Cuma günü koca salonda kaç kişi vardı der- siniz? Utanılacak bir sayı: 148. Boş koltuklara baktım, baktım da, buraların boş bırakılma- na yüzüm kızardı.

Tiyatro eleştirmenleri hep oyun yazarlara, rejisörleri, oyuncuları, dekorucuyu, hatta işkeç- yi, giysiciyi eleştirirler; ya seviriciler... «Siz ne biçim seviricisiniz!» diye aybıymızı yüzümüze vu- ran eleştirmenler kimiyor; Çünkü biz gazeteciler o- kularımıza, tiyatroyu seviricilerimize, yani eve- linimiziz öfendilerimiz» de dalkavukluk eder dururuz. İki milyon koca İstanbul şehrinin «ti- yatroyu severiz» neredey?

Bu güzel oyunun bu kadar az seviricisi olma- sının nedeni, belki de saat 18 de oynatılmasıdır.

BU YOL, NE YOLU?

Oysa aynı saatte Küçük Sahne doluydu. Bir Küçük Sahne'ye geçtik. Su herkesin ö- ve öve gönlere çıkarıldığı, eleştirmenlerin, yazarların şisipir durdukları Tütün Yolu'nu seyret- tik. Bu oyun için benim eleştirim bu kadarcık: Vah vah!..

Kimsenin gücüne gitmesin ama biz birazek, o yunusak başlı, uyuklu güzel yaratığı ben ziyorur; bize bir köşemen gerekli... Köşemen ne yaparsız biz de öyle yapıyoruz. «Tütün Yolu» Amerika'da yedi buçuk yıl sahnedeki kalmış. Tiyat- rocuların, eleştirmenlerin yargısı şu: Öyleyse gü- zeldir!..
Yaşar Kemal, Yön'de yandı yakıldı: Vah e- fendim, Amerikada yedi buçuk yıl, İngiltere'de iki, Fransada bir yıl sahnedeki kalmış bir eser, yıl- lardır Türkiye'ye gelmemişmiş... Ne olmuş gel- memiş de, şimdi geldi de ne oldu? Öyle atraksi, von varyete, striptiz yıldızları vardır ki, değil ye- di buçuk yıl, yirmi yedi yıl aynı numarayı yapar- lar da yine seviriler bulurlar. Bu, bir ölçü iş... Be- nim ölçüme göre «Tütün Yolu» her seyden önce tiyatroyu değil, Oynanmasını istemediğimi sanılma- sı. Oynandığı iyi oldu elbet. Ama ah vah ne oluyor?.. Bir de bu Tütün Yolu'na gerçekçi eser

«Aslan bacanak tek bas!»
«Beni baştan çıkarın ablam ile enistem!»

Hangi birine acıyacağımızı sa- şırdık, Yakup Kadri Beyefendi- nin eniştesine mi, yoksa Atatürk ilkelereine mi...

Türkiye İşçi Partisinin Bildirisi:

«Beşlerin sosyal adalet ve sosyal devlet ilkelerine bağlılıkları sözdendir. Çünkü ulusal gelirden aslan payını nüfusumuzun yüzde ikisini teşkil eden mutlu azınlığa dağıtım artmaktadır»

Parlamentoda temsil edilen beş partinin orta- k bildirilerine karşı Türkiye İşçi Partisi de çok ilginç bir bildiri yayınlamıştır. Bu bildirinin bazı bölümlerini sunuyoruz:

ASLINDA Beşlerin beşi de 27 Mayıs'a karşıydılar. Çünkü 27 Mayıs, daha 27 Mayıs sa- bahında sinisce kemirmece baş- lamışlardır. Ve 27 Mayısın tasar- ladığı yararlı işler hep bu beşli- rin açık veya kapalı karşı koy- maları ile başarısızla uğral- mıştır. Oysa Beşler ortak bildiri- lerinde, 27 Mayıs'a bağlılıklarını ilan ediyorlar. Ama bildirilerinin mürekkebi bile kurumadan, 27 Mayıs en ağır vurmuş yapılmışlar: Yasistada mahkûmlarına af çıkar- mışlardır. Afcılarının mantığına göre «huzur» ancak bütün Yası- ada mahkûmlarının hortlatılmasına ya- mıncaya tazvi üstüne tazvi verem- lerini, Atatürkçülüğü, Kuvayi Mil- liyeciliği, «istiklalçılığı» hakkın- da, bırakalım da hükümeti tarih versin...

Ve zinde kuvvetlerin, emekçi yığınlarının sabrı tükendiğini an- ladıkları için, ilericiler kuvvetlerin Anayasaya mutlak ve bütün ge- nişliğiyle tam olarak uygulaya- caklarını, demokrasiyi gerçekten kuracaklarını bildikleri için, ara- ndaki küçük hesapları, parti- denkale Kavgaların şimdilik bir ya- na bırakarak, aynı etek altına si- nimyorlar ve «Makavlecek» plân- larını tasahyorlar: AP'nin ve ma- lûm gazetelerin 27 Mayıs'a a- rık saldırılarını durduruyorlar; parti- çekimleri, sen-ben kavgaları da dindirdikleri için, zinde kuvvetle- ri ve emekçi yığınlarının huzur- kesmeyi umuyorlar. Birleşmenin sebebi budur.

Beşler insan hakları, demokra- si, sosyal adalet, sosyal devlet ve Anayasaya bağlılıklarında da samimi değillerdir.

Bu beş partinin beşi de bir yıl- dir Meclistedir; iktidardadır. Ama faşist İtalyadan alınmış, vä- ni totaliter bir rejimin desteği olan kanun maddelerini (hani to- taliter rejimlere karşıydılar?) ve Anayasaya apaçık aykırı sayısız kanunları yürürlüğe tutmakta, her gün uygulamaktadırlar. Bu tutumları gösteriyor ki, onların «açık rejim» dediği, demokrasi dediği şey, sadece kendileri ve temsil ettikleri sınıf ve zümreler için, väni toprak ağaları, spekü- lasyoncu tüccarlar, bankerler, fabrikatörler ve bunların adamları için açık, serbest teşebbüs için, väni vurgunlar için açık, emekçi halk için kapalı olan bir rejim, «bir «evran» demokrasisi, väni bir oligarşidir.

Beşlerin sosyal adalet ve sos- val devlet ilkelerine bağlılıkları da sözdendir. Çünkü ulusal gelirden aslan payını hâlâ nüfusumu- zun % 2 sini teşkil eden mutlu azınlığa dağıtmaktadırlar. Uyu- guladıkları vergi sistemi de bu mut lu azınlığın yararına: Az ka- zanandan çok, çok kazananın az vergi alınmasıdır. 180 bin köylü ailesinin işleyecek hiç to- prakları yokken, beş bin dönüm- den geniş topraklı 329 çiftliğin, bir avuç toprak ağasının tekeli- ne kalmasına göz yummaktadır- lar. Çok lümlü bir kalkınma plân- nını bile, özel teşebbüs yapı olu- yor diye yine onlar baltalamış- lardır. Ve emekçi halk yığınları- nı, işsizlikleri, yoklukları, yoksul- lukları, cahillikleri, hastalıkları ve geçekondularıyla başbaşa bı- rakan da yine onlardır.

İsterseniz bu Beşlerin Atatürk-

Hasta bir adam Ankara sokaklarında çirçirleplak doladı.

